

lægsomkostningerne. Efter dette Forhold blev Refusion ydet til Bessen. Det Beløb, som foreslaaes tilstaaet Mo Kommune, udgjør ikke mere end lidt over Halvdelen af Udgifterne ved de Arbeider, som ere antagne at burde komme i Betragtning, og dette Beløb skal vel at mærke ikke udbetales Kommunen, men anvendes til videre Arbeider, hvorfor det ogsaa er uegentlig her at tale om Refusion. Under Forudsætning af, at Bevilgning gives i Overensstemmelse hermed, vil man altsaa erholde et Komplex af Arbeider hvis Omkostninger ere udrede med $\frac{1}{3}$ af Beifondet og $\frac{2}{3}$ af Kommunen.

Jeg finder dette at være en temmelig knap Paaskjønning af Kommunens Anstrængelser, men da det Beløb, som kan disponeres til Veiarbeider i Nordlands Amt er saa lidet, har jeg ikke fundet Grund til at anbefale Særbevilgningen til Mo med et større Beløb end det ovenansførte Kroner 8700, som jeg imidlertid finder helt bør bevilges uanset, at Broen over Prugel-(Flur-)elven derved er medregnet med $\frac{3}{4}$ af Bekostningsbeløbet, istedetfor at samme konsekvent kun skulde være medregnet med $\frac{1}{2}$ af Omkostningsbeløbet. Beløbet foreslaaes tilstaaet paa de i Herredsstyrelsens Beslutning af 19de August 1882 vedtagne Betingelser.

ad. 3. Angaaende Anvendelse af det Beløb Kr. 91300, som efter det Foregaaende vil blive tilovers til andre Veiarbeider i Nordlands Amt, skal jeg ikke her nærmere udtale mig, idet jeg forudsætter, at dette Spørgsmaal ved Bevilgningen vil lades uafgjort, saaledes som tidligere har været Tilfældet.

Jeg skal kun bemærke, at Fortjættelsen af de igangværende Arbeider i Bessen, i Heimnæs og paa Langøen antagelig maa være fortrinnsberettiget, ligesom jeg ogsaa vil have udtrykkelig udtalt, at de Arbeider i Mo, som nævnes i Amtsformandskabets ovenindtagne Betænkning, bør komme særlig i Betragtning. Ved disse Arbeider tilfigtes nemlig en Udbedring af de værste og tungeste Partier af den Veistrækning, som ligger mellem Ranensfjorden og de ovenfor omhandlede, af Mo Kommune oparbejdede Veistrækninger i Dunderlandsdalen, og deres Udførelse er saaledes en Betingelse for, at disse sidste Veistrækninger skulde gjøre fuld Rytte.

Tromsø Amt.

Som det vil sees af min Fremstilling til Veibudgettet 1880—1883 Pag. 128, havde jeg ligeoverfor Tromsø Amt paa samme Maade som ligeoverfor Nordlands Amt fremholdt den Tanke, at Distriktet for at fremkalde en rasere Arbeidsdrift maatte yde et større Distriktsbidrag, til Begyndelse en Femtedel istedenfor en Tiendedel, idet jeg forudsatte, at Amtskommunen og vedkommende engere Kommuner hver skulde udrede Halvparten af Bidraget. Som det videre vil sees af min nævnte Fremstilling og Stortingets derefter fattede Beslutning, er denne Tanke nu forsaavidt bleven gennemført, som Distriktsbidraget i Genhold til afgivne Beslutninger af interesserede engere Kommuner om Ydelse af saadant Bidrag er bleven fastsat til en Femtedel, men denne Forøgelse af Bidraget er ikke tilveiebragt saaledes, som af mig forudsat, ved en Samvirken af Amtskommunen og vedkommende engere Kommuner, men af disse sidste alene. Af hvad jeg tidligere har udtalt angaaende denne Sag fremgaar, at det ikke blot er for at opnaa det større Distriktsbidrag, at jeg har søgt at virke for Amtskommunens Deltagelse i sammes Udredelse, men ogsaa fordi jeg finder en saadan Deltagelse i og for sig rigtig og hensigtsmæssig.

Som et vigtigt Skridt i Retning af en anden Ordning i saa Henseende maa jeg betragte den af Amtsformandskabet i 1880 fattede Beslutning om Udligning til en Amtsveikasse.

Af den Skrivelse fra Amtmanden, der ligger til Grund for Amtsformandskabets Beslutning herom (Amtsformandskabsforhandlingerne for 1880 Pag. 240), indtages her et Uddrag, hvoraf vil sees, at Amtmanden har havt for Øie, at Amtskommunen ialfald i enkelte Tilfælde maatte træde hjælpende til ved Udredelsen af det Distriktsbidrag, som kræves ved Beifondsbevilgningen, ligesom han ogsaa deri imødegaaer den vistnok temmelig almindelige Opfatning, at Vejudgisternes Fordeling paa det hele Amt skulde i Tromsø Amt — og det samme kan gjælde Nordlands Amt — være uberegtiget paa Grund af de lokale Forhold. Amtmanden anfører saaledes:

I Skrivelse af 7de Juli 1876 (indtaget i Amtsformandskabsforhandlingerne for samme Aar Side 45—49) udtalte Veidirektøren, at man for-

mentlig i Tromsø Amt burde udligne Bidrag særskilt til Veivæsenet.

At dette antages at ville blive fornødent, blev ogsaa ytret i min Skrivelse til Amtsformandskabet af 2den Juli 1877 (se Amtsformandskabsforhandlingerne for samme Aar Side 141), uden at jeg dog den Gang fandt tilstrækkelig Grund til at fremsætte noget bestemt Forslag.

Tiden dertil formenes imidlertid nu at være kommet. Som Amtsformandskabet vil have seet af en anden samme forelagt Skrivelse, er der nu af flere Herredskommuner vedtaget at tilskyde $\frac{1}{5}$ af Udgifterne ved Veianlæg, som ville blive udførte for det almindelige Veifonds Regning, ligesom dette paa den ene Side viser, at Interessen for Veivæsenets Udvikling og Erkjendelsen af Veies Nytte er vokset, saaledes maa man nok paa den anden Side indrømme, at Hjælp af et saa stort Bidrag i enkelte Tilfælde kan falde vedkommende Herred tung nok. Ialsald kunne saadanne for Veifondets Regning byggede Veie være af den Betskaffen, at det efter Omstændighederne vil findes billigt eller nødvendigt, at ogsaa Amtskommunen bidrager noget. Der er desuden en hel Klasse af andre mindre Veie, Broer og deslige, som det for Samferdselen og Fremkomsten over Eider og i Amtets mange Dalsfører vilde være særdeles ønskeligt at hjælpe frem, men som ikke kunne ventes udførte ved Bidrag af Veifondet. I saa Henseende ville smaa Bidrag af Amtskommunen kunne virke meget ved Siden af de Pengeudlæg eller det Arbejde, som enten Herrederne eller Opsidderne i vedkommende Distrikt maa forudlættes, naar de kunne saa nogen Hjælp af Amtet, lat ville yde. Man behøver, for at overbevise sig om hvormegen Trang der er til mindre Veianlæg i Amtet, kun at gennemse de lange Lister om fremtidige Veianlæg, som ere indtagne i Amtsforhandlingerne for 1877 Side 201 og for 1879 Side 198.

Der vil maaske mod dette Forslag blive indvendt, at nogle Herreder i dette Amt i en saa væsentlig Grad ere henviste til Færdsel tilhøs og have saa ringe Anledning til Veianlæg, at det ikke vil synes billigt at opkræve en Betækt af det hele Amt. Hertil skal jeg imidlertid bemærke, at der dog neppe gives noget Herred i Amtet, hvor man ikke skulde have Trang til Oparbejdelse af et eller andet mindre Veiflykke, enten som Kirkevei, eller over et Eide i et Dalsføre, samt at Sø-

distrikterne ialfald have en saa væsentlig Hjælp til sin Færdsel ved Bidragene til Dampskibsarten inden Amtet, at nævnte Distrikter billigvis maa finde sig i til Gjengjæld at yde noget til Jndlandets Veie, samt endelig at Jndlandsdistrikterne selv — bortset fra Statsbidragene — for en større Del bære og fremdeles, om end en Amtsveikasse bliver oprettet, komme til at bære Byrderne ved sit Veivæsen dels gennem Udredelse af Bidrag til Veifondet, dels gennem Veienes Vedligeholdelse. Overhovedet gaar det naturligvis ikke an enten i Stats- eller Kommuneanliggender at gjøre en saa snæver Betragtning gjældende, at almindelige Bidrag til nyttige Foranstaltningers Fremme ikke skulde bevilges, medmindre disse Foranstaltninger kunne komme hvert enkelt Distrikt umiddelbart til gode.

Det bemærkes, at i Aaret 1876 udlignedes der i Landets sydlige Amter i Gennemsnit 78 Skilling eller Kr. 2,50 pr. Skylddaler til Amtsveikasserne.

I Henhold hertil foreslog Amtmanden, at der for Aaret 1881 skulde udlignes og opkræves til Jndtægt for en Amtsveikasse i Tromsø Amt Kr. 2 pr. Skylddaler, men ved Amtsformandskabets Beslutning af 10de Juli 1880 blev Udligningen nedsat til Kr. 1 pr. Skylddaler (Forhbl. Pag. 244).

For følgende Aar 1882 og 1883 bestemtes samme Udligning (Amtsformandskabsforhandlingerne 1881 Pag. 163—164, samt for 1882 Pag. 191—196).

Af Amtmandens paa sidst citerede Sted indtagne Skrivelse sees, at denne Udligning giver et Beløb af ca. Kr. 1780 pr. Aar. Med saa smaa Beløb kan man naturligvis ikke række langt, men det er forhaabentlig kun at betragte som en Begyndelse. Hidtil er af de indkomne Midler ikke disponeret noget Beløb til Arbejder, der udføres med Bidrag af Veifondet, naar undtages et Beløb, stort Kr. 1600, der allerede i 1873 var tilstaaet Salangens Herred som Bidrag til Veianlægget Drevand—Søveien. Derimod sees at være afflaaet et Andragende fra Lyngens Herred om Bidrag til Veianlægget Lyngseidet—Poller, til hvilket Herredet ligeoverfor Veifondet har vedtaget foruden Erstatning for Grund m. V. at udrede en Femtepart af de medgaaende Omkostninger. Vedkommende Amtskomite, i Henhold til hvis Jndstilling Andragendet blev afflaaet, udtaler i Jnd-

Revidirektørens Fremstilling Tromsø Amt.

stillingens Præmisser, at „saalænge Amtsveikassens Midler ikke ere betydeligere end nu, finder man det utilraadeligt, at der af den tilstaaes Bidrag til Veiarbeider, som væsentlig udføres for Statsbidrag“.

Der ligger, som det sees, i dette Afslag en Antydning om, at idetmindste Komiteen tænker sig, at Amtskommunen senere hen bør yde Bidrag ogsaa til Veie, der udføres for Veifondets Regning, og jeg kan ikke tvivle paa, at Sagen ogsaa inden kortere Tid vil udvikle sig derhen.

For kommende Treaarperiode vil til Veiarbeider i Tromsø Amt ikke kunne affees mere end Kr. 80 000, hvilken Sum vil blive foreslaaet bevilget til Anvendelse efter nærmere naadigt Bestemmelse ved Kongelig Resolution. Som Anlæg, der antagelig vil komme i Betragtning, skal næv-

nes Fortsættelse af de paabegyndte Anlæg i Bardo, Lyngens og Balsfjordens Herreder samt Paabegyndelse af Veianlæg paa Hindøen og muligt i Nord-Keisen.

Distriktsbidraget forudsættes ligesom ved Bevilgningen for indløbende Treaarperiode fastsat til en Femtedel af de medgaaende Omkostninger foruden Overtagelse af Udgifterne til Grund m. V.

Hvor lidet man vil række frem med det nu foreslaaede Beløb til Veianlæg i Tromsø Amt, der har et Fladeindhold større end det største af de søndenfjeldske Amt, Hedemarken, vil forstaaes, naar her rekapituleres, at der efter en i 1879 udarbejdet Oversigt var bragt paa Bane Veianlæg i en Længde af ca. 640 Kilometer med en tilbels supponeret Kalkulsum af over 2 Millioner Kr. (se Amtsforsamlingsforh. for 1879 Pag. 198).

Sth. Prp. No. 10.

Revidirektørens Fremstilling, Nordlands Amt.

over de for Budgetterminerne fra 1 April 1872 til 30te Juni 1883 gjorte Bøveligninger til Bøvelarbeide i Nordlands Amt, og hørlebes fomme ved Kongelige Resolutioner er bleve disponerede.

O u e r t i g t

	1872 No. 32 = Fr. 55 040		1874 No. 46 = Fr. 76 000				1877 No. 53 = Fr. 100 000				1880 No. 54 = Fr. 130 000				tilsammen	
	29-10-1872	3-5-1873	19-8-1874	7-10-1874	24-11-1874	22-3-1877	5-11-1877	1-4-1878	19-7-1878	5-4-1879	26-7-1880	8-1-1881	28-5-1881	3-6-1882		
Stortingebestemmelser:																
Kongelige Resolutioner:																
trykt i Stortingens-Proposition No. 10	1873-1874 1874	1874-1875 4	1875-1876 15	1876-1877 16	1875-1876 14	1878-1879 5	1878-1879 18	1879-1880 16	1879-1880 18	1880-1881 1	1881-1882 16	1882-1883 6	1883-1884 8	1883-1884 35		
Mørgen—Kalløsten	20 600															20 600
Santebalsuren	5 400															9 380
Dybbig—Gulle		13 040		10 800		2 720										34 574
Skiffab—Farfab		16 000	20 968	4 800		4 720										42 212
Øbergbergrøer				6 600			350		94							16 800
Øronffeldalen				8 400			4 000		5 400							12 400
Søbingen—Kæs				6 800			1 650		370							8 820
Køsten—Kanen					7 000											91 062
Køi paa Sangøen (Sæbler)								10 000								44 270
Farfab—Borgelford									20 000							20 000
Gulle—Køsmo										5 000						5 000
Øro over Kølørne i Øbergberg																3 400
Øroer i Kølørne Øst—Østbernes (Sortland)																8 200
Kønnes—Køgen																25 600
Østbernesand ved Kølørne i Kægs og Skiffab																600
Skiffeldalen (se nedenfor)						3 192										3 192
Udsøneret																15 980
Sum	26 000	29 040	20 968	37 400	7 000	10 632	7 260	10 000	28 378	54 862	17 000	8 000	54 670	34 400	15 980	
Enderbøer lærtillt bøvelget til Østbernes—Øro (1872 No. 32 a)	55 040			76 000			100 000						130 000			361 040
til Skiffeldalen (se ogsaa ovenfor)	8 960			17 600			40 000						40 000			8 960
Enderbøer	64 000			93 600			140 000						170 000			467 600

Veidirektørens Fremstilling. Tromsø Amt.

O b e r t i g t

Årøver de for Budgetterminerne fra 1fte April 1872 til 30te Juni 1883 gjorne Betingninger til Beiarbeider i Tromsø Amt, og hvorledes samme med Kongelige Resoluitioner ere disponerede.

	1872 No. 33 = Skr. 32 000		1874 No. 47 = Skr. 64 000		1877 No. 54 = Skr. 64 000			1880 No. 55 = Skr. 80 000			tilfammen	
	21-12-1872	24-5-1873	21-9-1874	11-12-1875	2-8-1877	19-7-1878	8-9-1879	30-8-1880	16-6-1881	10-10-1881		udisponeret.
Stortingsbefalninger:	19 600	12 400	19 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740
Kongelige Resoluitioner:	1873-1874	1875	1875-1876	1877-1878	1878-1879	1879-1880	1880-1881	1881-1882	1882-1883	1883-1884	1884-1885	1885-1886
trykt i Stortings-Proposition No. 10	1873-1874	1875	1875-1876	1877-1878	1878-1879	1879-1880	1880-1881	1881-1882	1882-1883	1883-1884	1884-1885	1885-1886
Stiftesamnr—Dyrebaut	19 600	12 400	19 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740
Bandsjøsmø—Sjæggæsnæs		12 400	19 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740	18 740
Reisebroerne			8 000	3 400		1 250						
Dyrebaut—Søveien			9 400	5 400	32 940	2 500	5 900					
Kalfjorbeidet (med Forlængelse)			6 400	5 400		15 500						
Grusning i Maaskebedalen												
Broer og Stikreder i Do.								20 000				
Syngesædet—Pollen									9 000	8 000		
Grusning m. B. i Barbo og Salangen										6 000		
Storfjennæs—Sagelvaub										17 000		
Barbobalen (fra Kirken opover)										10 000		
Udisponeret											10 000	
Sum	19 600	12 400	34 140	26 660	32 940	23 350	5 900	20 000	9 000	41 000	10 000	240 000
	32 000		64 000	64 000		64 000				80 000		